

LVI

Betænkning

Forslag til Lov om Lønninger for
Underviisningsvæsenet hørende

de under Ministeriet for Kirke og
Embeds- og Bestillingsmænd.

(Udsagen af Folkethingets Udvalg den 12te April 1870.)

Det foreliggende Lønningsforslag forudsætter i alt væsentligt en uforandret Organisation af de Institutioner, til hvilke Lønningerne knytte sig. Men ligesom det i en Række af Aar har været meget omstridt, om ikke flere af disse Institutioner burde underkastes en grundig Reform, og ligesom dertil sigtende Forslag indbragte for Thinget gennem foreslaaede Ændringer af 36 Folkethingsmænd, ere blevne henvisne til Udvalgets Derveielse, saaledes maa dette i sin Heelhed udtale som sin Derveielse, at det ikke længere gaar an at skyde de Reformspørgsmaal tilside, som stærkt vore sig i Befolkningen.

Udvalgets Dpfattelse af disse Reformspørgsmaal vil fremgaae deels af de Ændringer, som nedenfor stilles til det foreliggende Lovudkast, deels og fornemmelig af det Forslag til Beslutning med tilhørende Motiver, som Udvalgets Medlemmer have forenet sig om at indbringe, og hvortil altsaa henvises. Grunden til, at vi for de egentlige Reformers Bedkommende have valgt Beslutningsveien, vil der findes udviklet, og her skal kun tilføies, at ogsaa den Betragtning har været medvirkende, at vi saaledes haabe at have fjernet enhver alvorlig Vanffelighed for Gjennemførelsen af nærværende Lovforslag. Vi ønske nemlig, at de i det foreliggende Lovforslag omhandlede Lønningsforhold maatte kunne blive endelig behandlede og afgjorte i nærværende Rigsdagsamling. Sa-

gen har allerede i flere Aar staet paa Dagsordenen; det er uheldigt for de paaagjældende Embeds- og Bestillingsmænd, at deres fremtidige økonomiske Stilling holdes svævende; det maa ogsaa være i Overensstemmelse med Statskassens og de vedkommende særlige Fonds Lærv, at forskellige Bestemmelser ophøies til Lov, hvorved der altid tilveiebringes nogen finantiel Lettelse, idet ikke alene enkelte Lønninger blive mindre end efter de nu bestaaende Regler, men især flere for Tiden pensionsberettigede Lønninger afløses af Lønninger uden Pensionsret. Det er ogsaa kun i Genhold til disse Betragtninger, at der er tilveiebragt Enighed om at indskrænke Udvalgets Ændringsforslag til Lovudkastet til dettes egentlige Omraade som Lønningslov i strengeste Forstand samt til 2 Forslag, der ikke knytte sig til Antallet af Lønninger, nemlig om Nedlæggelsen af 2 lærde Skoler og et Skolelærerseminarium i det nordlige Jylland.

Det er vistnok almindeligt anerkjendt, at Tilstrømningen til den lærde Uddannelse og dertigennem til Embedsveien er saa stor, at den giver Anledning til alvorlig Betænknelighed. Da nu tilmed de af Staten til de lærde Skolers Dyrrelholdelse henlagte Midler, taget de i og for sig, efter vore økonomiske og sociale Forhold ere temmelig store, dog under almindelige Forhold ikke ere istand til at dække de aarlige Udgifter uden at angribe Capitalformuen eller modtage Tilskud andetsteds fra, synes det i enhver Gen-